

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนพืชที่เกิดผลกระทบ ช่วงวันที่ ช่วงวันที่ ๘ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโต ของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร เฝ้าระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
มีฝนตกและลม กระโชกแรง	มะพร้าว	มะพร้าวที่ยังไม่ให้ ผลผลิตและ มะพร้าวที่ให้ ผลผลิตแล้ว	๑. หนอนหัวดำ มะพร้าว	ตัวหนอนเข้าทำลายใบ มะพร้าว โดยทะกิน ผิวใบบริเวณใต้ทางใบ จากนั้นจะถักใยนำมูล ที่ถ่ายออกมาผสมกับ เส้นใยที่สร้างขึ้น นำมาสร้างเป็นอุโมงค์ คลุมลำตัวยาวตามทาง ใบบริเวณใต้ทางใบ ตัวหนอนอาศัยอยู่ ภายในอุโมงค์ที่สร้าง ขึ้นและทะกินผิวใบ โดยทั่วไปหนอนหัวดำ มะพร้าวชอบทำลายใบ แก่ หากการทำลาย รุนแรงจะพบว่า หนอน หัวดำมะพร้าวทำลาย ก้านทางใบ จน และผล มะพร้าว ต้นมะพร้าวที่ ถูก หนอน หัว ด ำ มะพร้าวลงทำลายทาง ใบหลายๆ ทางพบว่า หนอนหัวดำมะพร้าว จะถักใยดึงใบมะพร้าว มาเรียงติดกันเป็นแพ เมื่อตัวหนอนโตเต็มที แล้วจะถักใยหุ้มลำตัว อีกครั้ง และเข้าดักแด้ อยู่ภายในอุโมงค์ ดักแด้มีสีน้ำตาลเข้ม ดักแด้เพศผู้จะมีขนาด เล็กกว่าดักแด้เพศเมีย เล็กน้อย ฝิเสื้อหนอน หัวดำมะพร้าวที่ผสม พันธุ์แล้วจะวางไข่บน เส้นใยที่สร้างเป็น อุโมงค์หรือซากใบที่ ถูก หนอน หัว ด ำ	๑. วิธีเขตกรรมและวิธีกล ตัดใบที่มี หนอนหัวดำมะพร้าวนำไปเผาทำลาย ทันทีไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์มะพร้าว หรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มี การระบาด ๒. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่ เฉพาะเจาะจงกับหนอนหัวดำมะพร้าว เช่น แตนเบียนโกนีโอซัส นิแฟนติดีส (Goniozus nephantidis) โดยปล่อย ช่วงเวลาเย็น พลบค่ำ อัตรา ๒๐๐ ตัวต่อ ไร่ต่อครั้ง ให้กระจายทั่วแปลงเดือนละ ครั้ง ถ้าปล่อยแตนเบียนได้มากจะทำให้ เห็นผลในการควบคุมเร็วขึ้น ๓. การใช้สารเคมี ๓.๑ ใช้สารอีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี เข้มข้นโดยไม่ต้องผสมน้ำ ฉีดเข้าที่ลำต้นมะพร้าวอัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น โดยใช้สว่านเจาะรูให้ เอียงลงประมาณ ๔๕ องศา จำนวน ๒ รู ให้ตรงข้ามกัน เจาะรูให้ลึก ๑๐-๑๕ เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับขนาดของดอกสาว ตำแหน่งของรูอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร แล้วฉีดสารฆ่าแมลงลงไปรูละ ๑๕ มิลลิลิตร ปิดรูด้วยดินน้ำมัน วิธีนี้ จะป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวได้ นานมากกว่า ๓ เดือน (วิธีการนี้สามารถ ป้องกันกำจัดศัตรูชนิดอื่นได้ด้วย เช่น ด้วงแรดมะพร้าว ด้วงงวงมะพร้าว แมลงดำหนามมะพร้าว) ** แนะนำเฉพาะมะพร้าวที่มีความสูง มากกว่า ๑๒ เมตร ขึ้นไป ห้ามใช้กับ มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิและ มะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาล ๓.๒ กรณีมะพร้าวต้นเล็กที่มีความสูง น้อยกว่า ๑๒ เมตร รวมทั้งมะพร้าวกะทิ มะพร้าวน้ำหอม และมะพร้าวที่ใช้ทำ น้ำตาล ในพื้นที่ที่มีการระบาดรุนแรง และไม่มีกรปล่อยแตนเบียน ให้พ่นทรง

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะเวลา เจริญเติบโต ของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร เฝ้าระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				มะพร้าวลงทำลายแล้ว ตัวหนอนเมื่อฟักออก จากไข่จะอยู่รวมกัน เป็นกลุ่ม ๑-๒ วัน ก่อนจะย้ายไปกัดกิน ใบมะพร้าว จึงมักพบ หนอนหัวดำมะพร้าว หลายขนาดกัดกินอยู่ ในใบมะพร้าวใบ เดียวกัน หากการท ลายรุนแรงอาจทำให้ ต้นมะพร้าวตายได้□	พุ่มด้วยสารฟลูเบนไดอะไมด์ ๒๐% ดับเบิ้ลยูจีอัตรา ๕ กรัม หรือคลอแรนท รานิลิโพรล ๕.๑๓% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือ สปีโนแซด ๑๒% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อผึ้ง ไม่ควรใช้ในสวนมะพร้าวที่มีการเลี้ยงผึ้ง) หรือ ลูเฟนนูรอน ๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อกุ้ง ไม่ควรใช้ บริเวณที่มีการเลี้ยงกุ้ง) โดยเลือกสาร ชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่กำหนดผสม น้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่มบริเวณได้ ใบ ๑-๒ ครั้ง ควรใช้เครื่องยนต์พ่นสารที่ สามารถควบคุมแรงดันได้และมีแรงดันไม่ น้อยกว่า ๓๐ บาร์ กรณีที่มีการปล่อย แตนเบียน ให้พ่นสารเคมีก่อน ประมาณ ๒ สัปดาห์ ค่อยทำการปล่อยแตนเบียน กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์เพื่อ ป้องกันการแพร่กระจายของหนอนหัวดำ มะพร้าวสามารถใช้วิธีการนี้ได้ เช่นเดียวกัน
			๒. แมลงดำ หนามมะพร้าว	ทำลายส่วนใบของ มะพร้าว โดยทั้งตัว อ่อนและตัวเต็มวัย อาศัยอยู่ในใบอ่อน ที่ยังไม่คลี่ของ มะพร้าว และแทะ กินผิวใบ ใบมะพร้าว ที่ถูกทำลายเมื่อใบ คลี่กางออกจะมีสี น้ำตาลอ่อน หากใบ มะพร้าวถูกทำลาย ติดต่อกันเป็น เวลานานจะทำให้ ยอดของมะพร้าวมีสี น้ำตาล เมื่อมอง ไกลๆ จะเห็นเป็นสี ขาวโพลน ชาวบ้าน เรียก “มะพร้าวหัว หงอก”	๑. วิธีเขตกรรมและวิธีกลไม่ควร เคลื่อนย้ายต้นพันธุ์มะพร้าวหรือพืช ตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการระบาด ๒. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่ เฉพาะเจาะจงกับแมลงดำหนาม เช่น แตนเบียนอะซีโคเดส ฮิสไพนารัม (Asecodes hispinarum) มาเลี้ยงขยาย เพิ่มปริมาณและปล่อยทำลายหนอน แมลงดำหนามมะพร้าว ๓. การใช้สารเคมี ๓.๑ กรณีมะพร้าวสูงกว่า ๑๒ เมตร ให้ ฉีดสารเข้าต้นด้วยสารอิมามาเกติน เบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น โดยห้ามใช้กับมะพร้าว น้ำหอมและมะพร้าวกะทิ ๓.๒ กรณีมะพร้าวต้นเล็ก ใช้สารอิมิดา โคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๑ กรัม หรือ ไทอะมีทอกแซม ๒๕% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๑ กรัม หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑ กรัม ละลายน้ำ ๑ ลิตรต่อต้น ราดบริเวณยอดและรอบ คอมะพร้าว หรือ การใช้สารคาร์แทป ไฮโดรคลอไรด์ ๔% จีอาร์ หรือ คลอร์ไพริฟอส ๗๕% ดับเบิ้ลยูจีใส่ถุงผ้า

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโต ของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร เฝ้าระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ที่ตัดแปลงคล้ายถุงชาอัตรา ๓๐ กรัมต่อ ต้น มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัด แมลงดำหนามมะพร้าวได้นานประมาณ ๑ เดือน
			๓. ดั้วแรดมะพร้าว	ตัวเต็มวัยเข้าทำลาย พืช โดยการบินขึ้นไป กัดเจาะโคนทางใบหรือ ยอดอ่อนของมะพร้าว รวมทั้งเจาะทำลาย ยอดอ่อนที่ยังไม่คลี่ ทำให้ใบที่เกิดใหม่ไม่ สมบูรณ์มีรอยขาด แหว่งเป็นริ้วๆ คล้าย หางปลา หรือรูปพัด ถ้าโดนทำลายมากๆ จะทำให้ใบที่เกิดใหม่ แคระแกรน รอยแผลที่ ถูกดั้วแรดมะพร้าว กัดเป็นเนื้อเยื่ออ่อน ทำให้ดั้วงวงมะพร้าว เข้ามาวางไข่ หรือเป็น ทางให้เกิดยอดเน่า จนถึงต้นตายได้ใน ที่สุด ดั้วแรดมะพร้าว ในระยะตัวหนอน ส่วน ใหญ่พบตามพื้นดินใน บริเวณที่มีการกองปุ๋ย หมัก ปุ๋ยคอก จะกัด กินและทำลายระบบ รากของมะพร้าวปลูก ใหม่ ทำให้พบอาการ ยอดเหี่ยวและแห้งเป็น สีน้ำตาล ต้นแคระ แกรนไม่เจริญเติบโต	๑. วิธีเขตกรรม ทำความสะอาดบริเวณ สวนมะพร้าว เพื่อกำจัดแหล่งขยายพันธุ์ เป็นวิธีที่ใช้ได้ผลดีมานาน ถ้ามีกองปุ๋ย หมัก ปุ๋ยคอก กองขยะ กองขี้เลื่อย แกลบ ควรกำจัดออกไปจากบริเวณสวน หรือ กองให้เป็นที่แล้วหมั่นกลับเพื่อตรวจสอบ หากพบหนอนให้จับมาทำลายหรือเผา กองขยะนั้นเสีย ส่วนของลำต้นและตอ มะพร้าวที่โคนทิ้งไว้หรือมะพร้าวที่ยืน ต้นตายควรโค่นลงมาเผาทำลาย ต้น มะพร้าวที่ถูกตัดเพื่อปลูกทดแทน ถ้ายัง สดอยู่เผาทำลายไม่ได้ ควรทอนออกเป็น ท่อนสั้นๆ นำมารวมกันไว้ปล่อยให้ผุ สลายล่อนให้ดั้วแรดมาวางไข่ ดั้วจะ วางไข่ตามเปลือกมะพร้าวที่อยู่ติดกับ พื้นดินเพราะมีความชุ่มชื้นสูงและผุเร็ว เผาทำลายท่อนมะพร้าวเพื่อกำจัดทั้งไข่ หนอน และดักแด้ของดั้วแรดมะพร้าว ต่อมะพร้าวที่เหลือให้ใช้น้ำมันเครื่องใช้ แล้วราดให้ทั่วต่อเพื่อป้องกันการวางไข่ ได้ ๒. การใช้ชีววิธี ใช้เชื้อราเขียวเมตาโร เซียม(Metarhizium sp.) ใส่ไว้ตามกอง ขยะ กองปุ๋ยคอกหรือท่อนมะพร้าวที่มี หนอนดั้วแรดมะพร้าวอาศัยอยู่เกลี่ยเชื้อ ให้กระจายทั่วกอง เพื่อให้เชื้อมีโอกา สสัมผัสกับตัวหนอนให้มากที่สุดจนน้ำให้ ความชื้น หาวสดๆ เช่นใบมะพร้าวคลุม กองไว้เพื่อรักษาความชื้นและป้องกัน แสงแดด เชื้อจะทำลายดั้วแรดมะพร้าว ทุกระยะการเจริญเติบโต ๓. การใช้สารเคมี ๓.๑ ต้นมะพร้าวอายุ ๓-๕ ปีซึ่งยังไม่สูง มากนัก ใช้ลูกเหม็นใส่บริเวณคอมะพร้าว ที่โคนทางใบรอบๆ ยอดอ่อน ทางละ ๒ ลูก ต้นละ ๖-๘ ลูก กลิ่นของลูกเหม็นจะ ไล่ไม่ให้ดั้วแรดมะพร้าวบินเข้าไป ทำลายคอมะพร้าว ๓.๒ ใช้สารฆ่าแมลงคลอร์ไพริฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๘๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโต ของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร เฝ้าระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ลิตร หรือ ไดอะซินอน ๖๐% อีซี อัตรา ๘๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๑๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๘๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๑๒๐ ลิตร ราดบริเวณคอกมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ ๑-๑.๕ ลิตรต่อต้น ทุก ๑๕-๒๐วัน ควรใช้ ๑-๒ ครั้งในช่วงระบาด
			๔. ดั๋งงวงมะพร้าว ชนิดเล็ก และดั๋ง งวงมะพร้าว ชนิดใหญ่	มักทำลายตามรอย ทำลายของดั๋งแรด มะพร้าว โดยวางไข่ บริเวณบาดแผลตาม ลำต้น หรือบริเวณที่ ดั๋งแรดมะพร้าวเจาะ ไว้หรือบริเวณรอยแตก ของเปลือก ดั๋งงวง มะพร้าวก็สามารถเจาะ ส่วนที่อ่อนของ มะพร้าวเพื่อวางไข่ได้ หนอนที่ฟักออกจากไข่ จะกัดกินขนไชไปใน ต้นมะพร้าว ทำให้เกิด แผลเน่าภายใน ต้น มะพร้าวที่ถูกทำลาย จะแสดงอาการเฉาหรือ ยอดหักพับเพราะ บริเวณที่หนอนทลาย จะเป็นโพรง มีรู และแผลเน่าต่อเนื่อง ไปในบริเวณใกล้เคียง หนอนจะกัดกินไป จนกระทั่งต้นเป็นโพรง ใหญ่ไม่สามารถส่งน้ำ และอาหารไปถึงยอด ได้ และทำให้ต้น มะพร้าวตายในที่สุด	๑. ต้นมะพร้าวที่ถูกดั๋งงวงชนิดใหญ่ ทำลาย ควรตัดโคนท่อนเป็นท่อนแล้วผ่า จับหนอนทำลาย ๒. ไม่ควรให้ต้นมะพร้าวเกิดแผล หรือ ปลุกโคนลอยเพราะจะเป็นช่องทางให้ดั๋ง งวงมะพร้าววางไข่และตัวหนอนที่ฟักจาก ไข่จะเจาะเข้าทำลายในต้นมะพร้าวได้ หากลำต้นเป็นรอยแผล ควรทาด้วย น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือ ชันผสมกับน้ำมันยาง เพื่อป้องกันการ วางไข่ ๓. ป้องกันกำจัดดั๋งแรดมะพร้าวอย่าให้ ระบาดในสวนมะพร้าว เพราะรอยแผลที่ ดั๋งแรดมะพร้าวเจาะไว้จะเป็นช่องทาง ให้ดั๋งงวงมะพร้าววางไข่ และเมื่อฟัก ออกเป็นตัวหนอนของดั๋งงวงมะพร้าวก็ จะเข้าไปทำลายในต้นมะพร้าวได้ง่ายขึ้น
	กล้วย	ทุกระยะการ เจริญเติบโต	ดั๋งงวง	๑. ดั๋งงวงเจาะเข้า กล้วยตัวหนอนเจาะ กัดกินไชขนอยู่ใน เหง้ากล้วย ซึ่งโดยมาก กินอยู่ใต้ระดับดินโคน ต้น ซึ่งไม่สามารถ มองเห็นการทำลาย หรือร่องรอยได้ชัด	๑. รักษาความสะอาดของแปลงปลูก กำจัดเศษชิ้นส่วนของลำต้นกล้วยที่อยู่ ในแปลงปลูก ถ้าเป็นต้นกล้วยที่ตัดเครือ แล้วให้ตัดเป็นชิ้นเล็กๆ วางกระจายให้ ย่อยสลายขึ้นเพื่อให้แห้งเร็ว ไม่เป็นที่ หลบซ่อนและแหล่งอาหารของตัวเต็มวัย ๒. นอกกล้วยที่ใช้ปลูกต้องปราศจาก แมลง ถ้าหากไม่แน่ใจให้จุ่มใน

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะเวลา เจริญเติบโต ของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร เฝ้าระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				การทำลายของหนอนทำให้ระบบการส่งน้ำและอาหารจากพื้นดินขึ้นไปเลี้ยงลำต้นขาดตอนชะงักไป เมื่อเป็นมากๆ หรือแม้มีหนอนเพียง ๕ ตัวในเหง้าหนึ่งๆ เท่านั้น ก็สามารถไซซอนทำให้กล้วยตายได้ หากมีแมลงติดไปกับหน่อกล้วยที่ปลูกลงใหม่ก็จะทำให้หน่อใหม่ตายก่อนที่จะให้เครือ ๒. ตัวงวงเจาะต้นกล้วยตัวเต็มวัยวางไข่ตามบริเวณกาบกล้วย ส่วนของลำต้นที่เหนือพื้นดินขึ้นไปจนถึงประมาณกลางต้น ตัวหนอนค่อยๆ เจาะกัดกินเข้าไปทีละน้อย จนถึงไส้กลางของต้นมองเห็นข้างนอกรอบต้นเป็นรูพรุนทั่วไป ทำให้ต้นกล้วยตาย หากเข้าทำลายในระยะใกล้ออกปลีจนถึงตกรเครือ จะทำให้เครือหักพับกลางต้น หรือเหี่ยวเฉายืนต้นตาย	คลอรีไฟรฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร การขุดหน่อกล้วยต้องนำออกจากแปลงปลูกในทันที ห้ามทิ้งคาหลุมไว้ หรือทิ้งไว้ในแปลงข้ามคืนเพื่อป้องกันการวางไข่ เมื่อขุดหน่อหรือตัดต้นแล้ว ควรใช้ดินกลบด้วยทุกครั้ง เพื่อป้องกันการเข้าวางไข่ในต้นหรือเหง้าเดิมตรงรอบแผล ๓. การใช้กับดักเพื่อป้องกันและลดความเสียหาย โดยใช้ต้นกล้วยที่ตัดเครือแล้วนำมาตัดเป็นท่อนยาว ๓๐ เซนติเมตร แล้วผ่าครึ่งตามยาว นำต้นกล้วยนั้นไปวางคว่ำให้รอยผ่าหันลงดินในบริเวณใกล้โคนต้นกล้วย วางในสวน กับดักละ ๑ ท่อน แต่ละกับดักห่างกัน ๑๐ เมตร เพื่อล่อตัวเต็มวัยให้เข้ามาในกับดัก แล้วหมั่นตรวจจับตัวเต็มวัยที่มาหลบซ่อนใต้ท่อนกล้วยนั้นมาทำลาย และควรเปลี่ยนท่อนกล้วยที่ใช้เป็นกับดักบ่อยๆ เพราะท่อนกล้วยเก่าจะเหี่ยวประสิทธิภาพการล่อจะลดลง ๔. ใช้สารฆ่าแมลง คลอรีไฟรฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ราดโคนต้นกล้วยสูงจากพื้นดิน ๓๐ เซนติเมตร และรอบโคนต้น รัศมี ๓๐ เซนติเมตร โดยรอบ วิธีนี้จะช่วยป้องกันการเข้าวางไข่ ของตัวเต็มวัย ขณะเดียวกันจะช่วยกำจัดหนอนและตัวเต็มวัยที่หลบซ่อนโคนต้นกล้วยได้